

Miquel de Moragas i Miquel Botella, Editors

Les Claus de **l'Èxit**

*Impactes socials, esportius,
econòmics i comunicatius de*
Barcelona '92

*Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport
Universitat Autònoma de Barcelona
Museu Olímpic de Lausana
Fundació Barcelona Olímpica*

Els autors

Josep Miquel Abad
Enric Truñó
Fidel Sust
Manuel Llanos
Lluís Millet
Miquel Botella
Ferran Pastor
Jordi López
Andreu Clapés
Josep Bertran
Miquel de Moragas
Joan Botella
Faustino Miguélez
Ferran Brunet
Fernand Landry
John MacAloon
Nancy Rivenburgh
Muriel Ladrón de Guevara
Pilar Carrasquer
Núria García
Xavier Còller
Daniel Romaní
Dolors Aparicio

Les Claus de l'Èxit.

Impactes socials, esportius,
econòmics i comunicatius de
Barcelona'92

Les Claus de l'Èxit.

Impactes socials, esportius, econòmics i comunicatius de Barcelona'92

Els continguts d'aquest llibre no podran ser reproduïts, ni totalment ni parcialment, sense el previ consentiment per escrit dels editors.

© Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport
Universitat Autònoma de Barcelona
Edifici B. 08193 Bellaterra (Barcelona, España)

© Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
Edifici A. 08193 Bellaterra (Barcelona, España)

Editors: Miquel de Moragas i Miquel Botella
Coordinació editorial: Miquel Gómez,
Esther Martí i Núria Garcia
Disseny de la coberta: Josep M.^a Trias (Quod)

Primera edició: juliol de 1995

Dipòsit legal: B. 30.733-1995
ISBN 84-490-0388-1
Composició: Víctor Igual, S. L.
Impressió: Duplex, S. A.
Enquadernació: Serveis Gràfics 106, S.L.
Printed in Spain - Imprès a Espanya

Índex

Joan Antoni Samaranch <i>President del Comitè Olímpic Internacional</i>	7
--	---

Presentació

Pasqual Maragall <i>President del COOB'92</i> <i>Alcalde de Barcelona</i>	9
---	---

Introducció

Josep Miquel Abad <i>Conseller Delegat del COOB'92</i> «Balanç de les realitzacions del COOB'92»	11
--	----

Organització dels Jocs

Miquel Botella «Les claus de l'èxit dels Jocs»	18
---	----

Esports

Enric Truñó «Barcelona, ciutat de l'esport»	43
--	----

Manuel Llanos «Així va col·laborar el Comitè Olímpic Espanyol en l'èxit del '92»	57
--	----

Mitjans de comunicació

Miquel de Moragas / Nancy Rivenburgh / Núria Garcia «La imatge de Barcelona'92 a la televisió internacional»	76
---	----

Muriel Ladrón de Guevara / Xavier Còller / Daniel Romani «La imatge de Barcelona a la premsa internacional» .	98
---	----

Disseny

Miquel de Moragas «Disseny, logotip i mascota en la promoció i la identitat de Barcelona'92»	115
--	-----

Jocs Paralímpics Barcelona'92

Fernand Landry «Els Jocs Paralímpics i la integració social»	130
---	-----

Política

Joan Botella

- «Els Jocs Polítics. Actors i estratègies entorn
dels Jocs Olímpics de Barcelona 1992» 145

Societat

Faustino Miguélez / Pilar Carrasquer

- «La repercussió laboral dels Jocs Olímpics» 155

Andreu Clapés

- «Voluntaris Barcelona'92: la gran festa
de la participació» 171

John MacAloon

- «Barcelona'92: un punt de vista
des de l'antropologia cultural» 187

Urbanisme

Lluís Millet

- «Els Jocs de la Ciutat» 194

Economia

Ferran Brunet

- «Anàlisi econòmica dels Jocs Olímpics de
Barcelona'92: recursos, finançament i impactes» . . . 209

Tecnologia

Jordi López / Ferran Pastor

- «Barcelona'92: les estratègies de la tecnologia» . . . 244

Josep Bertran

- «La imatge de la tecnologia als Jocs Olímpics
de Barcelona'92» 260

Epíleg

Fidel Sust

*Director General d'Esports de la Generalitat
de Catalunya*

- «L'herència esportiva dels Jocs de Barcelona» . . . 267

Bibliografia sobre Barcelona'92

- Dolors Aparicio 272

Apèndix

Centre d'Estudis Olímpics i de l'Esport.

Càtedra Internacional d'Olimpisme.

- Fundació Barcelona Olímpica 282

PRESENTACIÓ

Barcelona és la ciutat de l'esport. I de la cultura. I del civisme. I de molt més que hem pogut assolir gràcies a l'impuls que ens van portar els Jocs Olímpics de 1992, el motor de la transformació soferta per la ciutat. Per això, és per a mi una satisfacció poder prologar un llibre dedicat a la reflexió sobre alguns dels aspectes més significatius d'aquells Jocs que tothom va qualificar com els millors de la història.

A tres anys de la seva celebració, i quan som a les portes dels d'Atlanta'96, és una gran satisfacció veure que totes les instal·lacions que vam construir per als Jocs estan funcionant, que uns 50.000 ciutadans són nous usuaris regulars d'aquests nous equipaments o que l'any passat unes 300.000 persones van participar en actes esportius al carrer. Els ciutadans de Barcelona són avui dia els protagonistes de la pràctica esportiva de la ciutat perquè s'han convertit en els continuadors de l'esperit olímpic.

El lector veurà en aquest llibre quina va ser la clau de l'èxit dels Jocs de Barcelona'92: la complicitat. La que va existir entre els ciutadans i el seu Ajuntament. Entre aquest i les altres institucions (les metropolitanes, la Diputació, la Generalitat, l'Estat, però també els sindicats, els empresaris, les federacions esportives, el COI...). Només així es pot entendre la pràctica unanimitat que va existir al voltant del projecte olímpic de Barcelona, tant a la ciutat com arreu de Catalunya o d'Espanya. Aquest és el «model Barcelona» que tothom ha admirat i sense el qual no hauria estat possible el resultat final: el ressorgiment i reconstrucció d'una gran ciutat europea, que hem situat en el mapa de les grans ciutats del món i en la qual els seus ciutadans han assolit un increment més que notable de qualitat de vida.

Ara, quan Barcelona es prepara per a la seva segona gran transformació, aquesta publicació ens permet fer una mirada enrera i avaluar, amb la distància que ens atorga el temps transcorregut, els principals impactes urbans, econòmics, socials i comunicatius dels Jocs. Amb aquest recull que se'n presenta crec que disposarem del primer acostament multidisciplinar i rigorós a un esdeveniment que va commoure la configuració, la imatge i el tarannà de Barcelona.

El fet que avui existeixi ja un conjunt de treballs de prou entitat com per merèixer la publicació del present llibre és també conseqüència de l'herència institucional que els Jocs ens han deixat. La Fundació Barcelona Olímpica i el Centre d'Estudis

Olímpics i de l'Esport de la UAB, entitats que, conjuntament amb el Museu Olímpic de Lausana i amb Banca Catalana, han fet possible aquesta edició, són ja unes realitats sòlides i que estan realitzant una tasca important en el manteniment de la memòria dels Jocs de Barcelona i en l'impuls de la recerca sobre els temes olímpics.

En complir-se el tercer aniversari d'aquell any que tant havíem mitificat, predomina encara la idea que el 92 va ser l'any de la culminació feliç d'una època, però jo també vull afegir que va ser l'inici d'una altra que encara serà molt millor. Entrem en una nova etapa en la qual aspirem a una nova onada de transformacions, més tecnològiques i culturals, adreçades també al canvi de comportaments urbans, que faran de Barcelona la capital del sud d'Europa.

PASQUAL MARAGALL

President del COOB'92
Alcalde de Barcelona